Lietas Nr. C29329917
Lietas arhīva Nr. C-3299-17/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2017. gada 23. martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese A. Zemmere, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017. gada 9. janvārī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājai un Atbildētājam ir kopīgā meita /pers. C/, kas dzimusi /datums/. Atbildētājs algotu darbu nestrādā, materiālu atbalstu nesniedz. Atbildētājs meitas uzturēšanā nepiedalās un Prasītāja viena pati uztur bērnu, līdz ar ko Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, 2013. gada 15. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus /datums/dzimušās /pers. C/ uzturam 95,00 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz meitas pilngadībai.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] pantu, 2017. gada 19. janvārī Atbildētājam uz viņa deklarētās dzīves vietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, un noteikts termiņš paskaidrojumu sniegšanai termiņā līdz 2017. gada 3. februārim (lietas 9. lapa).

[2.1] Tiesas noteiktajā termiņā, kā arī līdz civillietas izskatīšanas brīdim Atbildētāja paskaidrojumi tiesā nav saņemti, lai gan no lietas materiāliem redzams, ka tiesas nosūtītus dokumentus Atbildētājs ir saņēmis.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26] pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2017. gada 21. februārī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2017. gada 23. martā un minētais datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu, tāpat lietas dalībniekiem paziņots par sprieduma pieejamības laiku un vietu (lietas 10. lapa).

Noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasības pieteikumā izklāstītos argumentus un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

[4.1] No prasības pieteikumam pievienotās dzimšanas apliecības kopijas (lietas 7. lapa) redzams, ka Prasītāja un Atbildētājs ir /datums/dzimušās nepilngadīgās /pers. C/ vecāki.

[4.2] Civillikuma 177. panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177. panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 178. panta otro daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

No lietas materiāliem izriet, ka pušu kopīgā meita – /pers. C/ dzīvo kopā ar Prasītāju un Prasītāja īsteno meitas ikdienas aizgādību. Tiesas rīcībā nav informācijas par to, ka Atbildētājs būtu piedalījies bērna uzturēšanā vai maksātu uzturlīdzekļus meitas uzturam labprātīgi.

[4.3] Civillikuma 179. panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179. panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

Tiesa konstatē, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kura maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un bērna vajadzības.

[4.4] Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2. punktu, kas nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 25. oktobra grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", kas stājās spēkā 2017. gada 1. janvārī, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380,00 *euro*.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka pienākums maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā ir absolūts un nav saistīts ar pušu

mantisko stāvokli.

Ņemot vērā minēto, kā arī atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556)*, uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – 2017. gada 9. janvāra, jo ar prasības celšanas brīdi, Prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam 95,00 *euro* apmērā katru mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - ne mazāk kā 30% apmērā no valstī minimālās mēneša darba algas sākot no 2017. gada 9. janvāra līdz bērna pilngadībai.

[4.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Pierādījumi tam, ka pēc prasības celšanas Atbildētājs sācis maksāt uzturlīdzekļus meitas uzturam labprātīgi, lietas izskatīšanas gaitā nav iegūti.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmo daļu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Tādējādi prasības summa par uzturlīdzekļu piedziņu izskatāmajā lietā ir 1140 *euro* (95 x 12 = 1140).

Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunkts nosaka, ka prasībās līdz 2134 *euro*, maksājama valsts nodeva - 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Ņemot vērā minēto, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 171,00 *euro* apmērā (1140 x 15% = 171,00).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Civilprocesa likuma 42. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā Prasītāja saskaņā ar likumu ir atbrīvota no tiesāšanās izdevumu samaksas, valsts nodeva 171,00 *euro* apmērā piedzenama no Atbildētāja valsts labā.

[5.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33. panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Ņemot vērā minēto, tā kā Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par četriem pasta sūtījumiem (prasības pieteikuma noraksta nosūtīšana Atbildētājam, paziņojums Prasītājai; paziņojuma par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīšana Prasītājai un Atbildētājam) 3,07 *euro* apmērā piedzenami no Atbildētāja par labu Tiesu administrācijai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204^{1}. pantam Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{27}$ panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma $440.^{2}$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, 190. pantu, 193. pantu, 195. pantu, 197. pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, $250.^{25}$ pantu, $250.^{27}$ pantu tiesa

nosprieda

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 95,00 *euro* (deviņdesmit pieci *euro* 00 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas sākot no 2017. gada 9. janvāra līdz bērna pilngadībai

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 171,00 *euro* (viens simts septiņdesmit viens *euro* 00 centi).

Valsts nodeva iemaksājama: Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr. 90000050138; konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C29329917/18.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,07 *euro* (trīs *euro* 07 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - C29329917/18.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 1. stāvā, 105. kabinetā vai nosūtami pa pastu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sagatavošanas dienas (2017. gada 23. marta), iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A. Zemmere